

CARITAS Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

GOVERNMENT
PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN

MARDI
Municipal Action for
Reintegration and Diaspora

Poziv za apliciranje

Investicioni projekti diaspore

Ugovorni autoritet: Švajcarski Caritas na Kosovu

Rok za podnošenje aplikacija:

30.novembar 2022, u 16:00 časova

Tabela sadržaja

1. GRANTI “Investicioni projekti dijaspore”	3
1.1 Uvod.....	3
1.2 Ciljevi poziva za predloge	4
1.3 Finansiranje.....	4
2. PRAVILA POZIVA ZA PREDLOGE	5
2.1 Kvalifikacija aplikanata	6
2.2 Sektori ili teme	7
2.3 Delatnost / Vrsta projekta	7
2.4 Ostali kriterijumi projekta	8
2.5 Prihvatljivost aktivnosti	9
2. 6 Prihvatljivost troškova	10
3. KAKO APLICIRATI I PROCEDURE KOJE TREBA PRATITI	11
3.1 Metoda apliciranja	11
3.2 Procena	12
3.2.1 Rok za apliciranje.....	12
3.2.2 Ostale informacije vezane za apliciranje	12
3.2.3 ŽALBE	12

1.1 Uvod

Postoje mnogo pokazatelja koji pokazuju potencijal kosovske dijaspore da poboljša tešku ekonomsku situaciju na Kosovu. Doznake, na primer, predstavljaju najveći finansijski priliv u kosovsku ekonomiju i predstavljaju preko 12% BDP-a zemlje. Prema Agenciji za investicije i podršku preduzećima na Kosovu (KIESA), Kosovo nudi poslovno okruženje sa visokim potencijalom rasta. KIESA ističe da: „*odličan poreski sistem, bogati prirodni resursi, brza i laka registracija preduzeća i transparentni zakoni o stranim ulaganjima*“ čine Kosovo zanimljivim mestom za strane investitore.⁹ Pored toga, Kosovo je potpisalo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, deo je Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA), i potpisalo je Generalizovani sistem preferencijala sa Sjedinjenim Državama, Japanom i Norveškom i bilateralni sporazum slobodne trgovine sa Turskom. Koristeći evro kao zvaničnu valutu, Kosovo karakteriše stabilna monetarna politika. Drugi važan element za strane investicije su niski operativni troškovi, sa niskim troškovima rada, porezom na dividende od 0%, prihodima od poreza na preduzeća je niska od 10%, porezom na dohodak fizičkih lica je progresivan (od 0% do 10% maksimalno), i sa liberalizovano uvozno tržište. Geografski položaj Kosova je još jedna prednost "za obavljanje biznisa".

Nemačka, Švajcarska i Austrija, zemlje u kojima je kosovska dijaspora uglavnom koncentrisana, navedene su kao glavni izvori stranih direktnih investicija i glavne destinacije direktnih stranih investicija (DSI) za Kosovo. Tokom 2020. godine na Kosovu je bilo oko 382 miliona dolara DSI.¹⁰ Uočeni su brojni investicioni potencijali u različitim sektorima, kao što su: građevinarstvo, tekstilna industrija, turizam,¹¹ ali i u novim sektorima koji se brzo razvijaju, kao što su informacione i komunikacione tehnologije. Sektor drvoprerade obuhvata proizvodnju kuhinja, kupatila, vrata, tapaciranog i kombinovanog nameštaja od drveta, metala i stakla, kao sektore sa visokim potencijalom za privlačenje stranih investicija.¹²

Ovaj poziv za apliciranje ostaje posvećen podršci još održivijih projekata koje vode žene, osnaživanju žena u poslovanju i povećanju njihovih profesionalnih i menadžerskih kapaciteta za dugoročnu poslovnu održivost.

Ovaj Poziv ima za cilj da identifikuje i sufinansira najinovativnije i najodrživije investicione projekte u okviru partnerskog poslovnog modaliteta – pružanjem podrške investitorima iz dijaspore za proizvodnju i usluge, pri čemu se traženi proizvodi proizvode lokalno, dok se inovativne i održive usluge mogu finansirati, kao npr. : digitalni marketing, kreativne industrije, reciklaža električne opreme, geodetske usluge, inženjering, arhitektonske usluge i usluge programiranja (softvera).

⁹ KIESA. Razlozi za investiranje na Kosovu: <https://kiesa.rks-gov.net/page.aspx?id=1,15>

¹⁰ Državni Američki Departman, Izjave o investicionoj klimi na Kosovu, 2021: <https://www.state.gov/reports/2021-investment-climate-statements/kosovo/>

¹¹ KIESA. Mogućnosti ulaganja na Kosovu: <https://www.rks-gov.net/EN/f150/investing-in-kosovo/investment-opportunities>

¹² Američko Odeljenje za Trgovinu: [Kosovo - Country Commercial Guide](#) 2021.

1.2 Ciljevi Poziva za predloge

Cilj Poziva za predloge za investicione projekte iz dijaspore je da podstakne poslovna partnerstva između preduzeća ili investitora iz dijaspore i lokalnih preduzeća ili da promovise osnivanje predstavništava kompanija iz dijaspore na nivou zemlje. Za inovativne i održive poslovne projekte, CACH će obezbediti bespovratni odgovarajući grant. Grant će biti dodeljen u vidu sufinansiranja.

– Ovaj program poslovnog partnerstva podržava projekte koje podnesu preduzeća u vrednosti do 50% projekta, a koji su istovremeno posvećeni za:

- Razvojnu korist od zajedničkog blagostanja Kosova;
- Angažovanje dijaspore u ekonomskom razvoju njihove zemlje porekla i relevantnih opština;
- Korist preduzetništva;

Razvojna agenda ovog Programa investicionih projekata dijaspore treba da bude sledeća:

- Dodata razvojna vrednost, npr. poboljšanje životnog položaja lokalnog stanovništva; jačanje javnih institucija; primena nove tehnologije i transfer znanja;
- Mobilizacija dodatnih privatnih sredstava i ulaganje u važne mere lokalnog razvoja;
- Optimizovani razvojni efekti privatno-poslovnih odnosa i investicija;
- Jačanje konkurencije, a time i mogućnosti za učešće tipičnih malih i srednjih preduzeća registrovanih na lokalnom nivou na globalnom tržištu;
- Pozitivni uticaji na životnu sredinu;
- Doprinosi socijalnoj inkluziji manjinskih grupa;
- Osnaživanje žena u kontekstu lokalnog biznisa.

Preduzetnička agenda Programa poslovnog partnerstva sa dijasporom ogleda se u sledećem:

- Poslovni uspeh evropskih kompanija je zagarantovan na dugoročni plan;
- Rizik ulaganja na Kosovu je minimiziran;
- Poboljšani su parametri za angažovanje lokalnog biznisa.

1.3 Finansiranje

Da bi poslovna partnerstva imala koristi od granta, sledeći kriterijumi podobnosti moraju biti ispunjeni da bi bili prihvatljivi:

- Najmanje 50% finansiranja mora da obezbedi investitor iz dijaspore, zajedno sa lokalnim privatnim poslovnim partnerom.
- CACH nudi grantove do maksimalno 50% troškova projekta.
- CACH nudi grantove između 20.000 i 53.000 evra
- Finansiranje od strane trećih lica iz lokalnih opština ili drugih subjekata se vrednuje i prihvata u iznosu od 50% sopstvenog doprinosa podnosioca. Udeo dijaspore treba da bude najmanje 30% ukupnog budžeta.

Ukupan iznos ovog poziva za dostavljanje ponuda je 265.000,00 €. Razmatraće se uravnotežena distribucija u razvojnim regionima.

Aplikant preuzima inicijativu za angažovanje i formalizovanje poslovnog partnerstva, kao i za podnošenje predloga projekta ispred CACH poštujući uputstva data u ovom dokumentu. Obavezno je da se aplikacija sastoji od ugovora o partnerstvu između lokalnog biznisa i preduzeća iz dijaspore, odnosno dokaza o osnivanju lokalnog predstavništva u zemlji. Šablone aplikacija možete pronaći na sledećoj vezi:

<https://drive.google.com/drive/folders/1hV9UXD141wVFKQsCReXL3U-ocO166aaH?usp=sharing>

Prema programu, CACH takođe može podržati studije izvodljivosti, ako su integrisane u predlog.

Podstiče se sufinansiranje od strane opština koja mora biti dokumentovana dopisom obaveze ili ugovorom o sufinansiranju.

U aplikaciji se mogu navesti lokalni biznisi, a prihvatljiva su i lokalna predstavništva novoregistrovanih kompanija.

2.1 Kvalifikacija aplikanata

Ko može aplicirati? Prihvatljivost

15. Investitor/vlasnik/menadžment kompanije iz dijaspore mora imati kosovsko državljanstvo ili sposobnost da dokaže svoje poreklo sa Kosova (kao što je njegovo/njeno mesto rođenja ili mesto njegovih/njenih roditelja);
16. Glavni aplikant (takođe za konzorcijum) mora biti registrovan na Kosovu;
17. Jedno od preduzeća aplikanata mora imati najmanje 3 godine operativnog poslovanja; Partneri iz dijaspore takođe moraju dokazati najmanje 3 godine iskustva u svojoj relevantnoj oblasti apliciranja;
18. Kosovska preduzeća moraju ispuniti kriterijume da, u vreme apliciranja, nemaju nikakvu poresku obavezu prema institucijama Kosova;
19. Subjekti čije je rukovodstvo u poslednjih 5 godina osuđeno za bilo koje krivično delo predviđeno Krivičnim zakonikom Kosova ili u njihovoj državi registracije, ne mogu se uzeti u obzir za ovu mogućnost finansiranja.
20. Za konzorcijume: Ako najmanje jedan partner ispunjava gore navedene kriterijume, dodatni partner ima pravo da učestvuje u projektu finansijski ili uz doprinose u drugoj novčanoj vrednosti – po pravilu – kao formalni konzorcijum. Za obračun iznosa finansiranja, doprinosi ovih partnera se takođe smatraju njihovim doprinosima (prema tački 1.3 člana).
21. Preduzeća iz dijaspore moraju imati sedište u Evropskom ekonomskom prostoru (tj. EU, Norveška, Lihtenštajn ili Island) ili u Švajcarskoj, SAD ili Kanadi, ako doprinose sopstvenim adekvatnim resursima (vidi ispod);

Aplikanti koji se ne kvalifikuju:

Potencijalni aplikanti ne mogu učestvovati u Pozivu za predloga ili dobiti grantove ako se nalaze u bilo kojoj od sledećih situacija:

- Otišli su u stečaj ili su u likvidaciji, nalaze se pod sudskom upravom, sklopili su sporazume sa poveriocima, obustavili su aktivnosti poslovanja, bili su podvrgnuti postupcima u vezi sa ovim pitanjima ili su u sličnim situacijama koje proizilaze iz postupaka utvrđenih lokalnim zakonodavstvom ili propisima;
- Oni, ili lica koja imaju ovlašćenje za zastupanje, odlučivanje ili kontrolu nad njima, odlukom nadležnog organa (tj. kada nema mogućnosti žalbe) osuđeni za bilo koje krivično delo u vezi sa njihovim profesionalnim ponašanjem;
- Nisu u skladu sa svojim obavezama u pogledu plaćanja doprinosa ili plaćanja poreza u skladu sa zakonskim odredbama zemlje u kojoj su osnovani;
- Oni, odnosno lica koja imaju ovlašćenje za zastupanje, odlučivanje ili kontrolu nad njima, bili su podvrgnuti bilo kojoj pravosnažnoj i potpunoj odluci za prevaru, korupciju, umešanost u

kriminalnu organizaciju, pranje novca ili bilo koju drugu nezakonitu radnju, gde takva nezakonita aktivnost je štetna po finansijske interese Kosova.

2.2 Sektori ili teme

Pravo na apliciranje imaju preduzeća koja se bave proizvodnjom i preradom proizvoda, kao i komercijalnim uslugama.

Poseban interes se posvećuje projektima koji imaju mogućnost da zamene uvoz i ostvare izvoz ili koji pokrivaju potrebe i prioritete lokalne sredine.

Sledeći sektori ne mogu aplicirati:

- Samo trgovina (maloprodaja i veleprodaja),
- Građevinarstvo,
- Poljoprivreda (svaka oprema ili aktivnost koja se odnosi na oblast poljoprivrede finansira MPŠRR, osim opreme/mašina za proizvodnju i preradu proizvoda)
- Zdravstvo.

2.3 Delatnost / Vrsta projekta

m. Razvojni uticaj

Projekat mora da generiše posebnu korist u smislu razvoja. On mora biti u skladu sa razvojnim ciljevima Kosova i ispuniti kriterijume kvaliteta. Projekat bi idealno trebalo da doprinese širem razvoju lokalnih opština. On će biti u skladu sa agendom regionalnog razvoja Ministarstva regionalnog razvoja Kosova.

Kada se preduzeća iz dijaspore angažuju u direktnim partnerstvima sa lokalnim preduzećima ili otvore lokalnu filijalu, lokalni privatni sektor je ojačan – posebno zato što se malim i srednjim preduzećima daje pristup nacionalnim, regionalnim i međunarodnim tržištima. To može uključivati dalji razvoj lanaca snabdevanja, mere kvalifikacije, transfer tehnologije i znanja, zajedničke marketinške mere, optimizovane proizvodne procese ili primenu standarda kvaliteta, rada i društvenih standarda. Preduzeća iz dijaspore mogu sarađivati kao zajednička ulaganja ili sklapati ugovore o upravljanju ili ugovore o franšizi.

Takođe, investicioni projekti dijaspore mogu se fokusirati na saradnju sa akterima socijalne zaštite u zemlji. U ovim slučajevima strana investiciona kompanija doprinosi pružanju usluga koje su zaista javne prirode. Ovo može uključivati programe obuke i osvežavanja za profesionalce kroz opšte dostupne institucije; prenos znanja donosiocima javnih odluka ili multiplikatorima; jačanje zajednica ili stvaranje grupa za zalaganje; dobrovoljne mere zaštite prirodnih resursa i životne sredine; doprinosi zdravstvenom sistemu i lokalnoj infrastrukturi ili primeni društvenih standarda.

n. Korist preduzetništva

Preduzeća moraju ubedljivo da pokažu efikasnost projekata. Ekonomska korist od projekta može biti od direktne operativne prednosti ili od dugoročne strateške vrednosti. Povećana konkurentnost ili bolji

izgledi za poslovanje kompanije – povećana proizvodnja, na primer – pristup novim tržištima dobavljača i potrošača ili povećana profitabilnost mogu biti tačka u ovom slučaju.

o. Ravnopravna podela koristi

Dijaspora i lokalni partneri treba da dele koristi ili prihode ostvarene projektom u pravičnoj proporciji.

p. Stabilnost

Preduzetničke koristi i razvojni efekti treba da budu održivi i nakon formalnog završetka podržanog projekta.

q. Dodavanje

Projekat mora da doda vrednost koja ne bi nastala bez pomoći projekta. Tokom razvoja projekata, obezbeđuje se da aktivnosti koje bi sprovelo kvalifikovano preduzeće / efekti koji bi se ipak desili nisu podržani. Takođe, ne daje se pomoć aktivnostima koje imaju za jedinu svrhu ispunjavanje zakonskih obaveza.

r. Neutralnost

Nelojalnu konkurenciju protiv kompanija koje ne učestvuju u projektu – kao što su barijere za ulazak ili izlazak, monopoli ili karteli – treba izbegavati gde god je to moguće.

Predlozi za finansiranje moraju biti tehnički i finansijski nezavisni. Akcije moraju imati opipljiv i vidljiv uticaj na kompaniju i povećati zaposlenost, povećati proizvodni kapacitet, poboljšati ili optimizovati životni vek razvoja proizvoda/usluga i diversifikaciju, nove kanale distribucije i prodaje na Kosovu ili međunarodnim tržištima, razvoj lanca vrednosti i slično.

2.4 Drugi kriterijumi projekta

Finansiranje projekta se zasniva na kreditnoj sposobnosti aplikanta i komercijalnoj stabilnosti poslovnog plana koji se odnosi na projekat. CACH proverava finansijski položaj aplikanta i poslovni plan ako je potrebno.

k. Drugi akteri/konzorcijumi

Predlog projekta može uključiti i lokalne institucije – opštine, vladine agencije, nevladine organizacije, naučne institute ili kompanije koje nisu konzorcijumi. Oni mogu biti uključeni kao poslovni partneri, a koji mogu davati i nenovčane doprinose (Nenovčani doprinosi moraju biti merljivi u novčanoj vrednosti). Takvi partneri mogu uključivati, ali nisu ograničeni na, poslovne mreže i udruženja diaspore, lokalne privredne komore i međunarodne donatorske organizacije.

l. Značajan lični doprinos

Lični doprinosi mogu biti u obliku gotovine, plaćanja u naturi ili usluga, kao što su tehnička ekspertiza, poslovno znanje, tehnologije ili kapital, i moraju dostići najmanje 50% troškova projekta. Za konzorcijume, kvalifikovane sopstvene doprinose moraju obezbediti aplikant i drugi partneri, pri čemu vodeći aplikant prelazi 30% doprinosa.

m. Dugoročna posvećenost

Aplikant se mora obavezati na dugoročnu obavezu na Kosovu, na primer preuzimanjem uloge investitora. Mora se osigurati da se posvećenost poslovanju nastavi na ekonomski održiv način i nakon trajanja projekta. Stoga su isključeni svi projekti koji uključuju jednokratni izvoz ili uvoz roba i usluga, koji nisu zasnovani na bilo kojoj drugoj domaćoj delatnosti preduzeća.

n. Odgovornost za sprovođenje projekta

Na osnovu ugovora o finansiranju, aplikant preuzima odgovornost za ceo projekat, iako je dozvoljeno podugovaranje za neke nebitne rate projekta. CACH finansiranje doprinosi troškovima poslovnog partnerstva. Članovi konzorcijuma su koodgovarajući za realizaciju ugovora o finansiranju.

o. Usklađenost sa zakonskim odredbama

Aplikant preuzima odgovornost usklađenosti sa pravnim sistemom Kosova i sve važeće međunarodne arbitražne mehanizme, Kodeksom ponašanja CACH-a i etičkim standardima poslovanja.

Fokus je na poštovanju međunarodnih standarda koji se odnose na ljudska prava, posebno pravo na organizovanje i kolektivno pregovaranje, pravedne plate i uslove rada za sve, zabranu prinudnog rada i dečijeg rada, kao i diskriminaciju na poslu zbog rase, boje kože, pol, religija, društvena klasa, politička mišljenja ili lične preferencije.

2.5 Prihvatljivost aktivnosti

Sledeće vrste aktivnosti u skladu sa ciljevima programa računaju se kao prihvatljivi troškovi i mogu se finansirati ovim Pozivom za predloge:

- Ulaganja u materijalnu imovinu koja se odnose na nabavku opreme, mašina, proizvodnih linija, softvera i slično ili/i unapređenje proizvodnih procesa i metoda, kao i na uključivanje sredstava koja mogu pomoći preduzećima da budu manje zavisna od spoljnih faktora;
- Specijalizovana obuka u vezi sa navedenim investicijama, npr. obuka za korišćenje nove opreme ili tehnologija (ova komponenta ne može preći 5% ukupne vrednosti projekta);
- Marketinške aktivnosti (npr. učešće na sajmovima, i/ili izrada veb stranica, itd.) za promociju boljih ili novih proizvoda i usluga (ova komponenta ne može preći 5% ukupne vrednosti projekta).

Sledeće vrste radnji se NE kvalifikuju:

- Radnje koje se odnose samo ili uglavnom na pojedinačna sponzorstva za učešće na radionicama, seminarima, konferencijama;
- Radnje koje se odnose samo ili uglavnom na individualne stipendije za studije ili kurseve obuke;
- Programi kreditiranja;
- Poslovi i operativne radnje koje nisu vezane za realizaciju projekta;
- Akti koji krše prihvaćena nacionalna i međunarodna pravila i propise koji štite prava radnika na Kosovu.
- Projekat ne sme da podržava, direktno ili indirektno, proizvodnju ili proliferaciju oružja ili druge municije. Projekti koji imaju za cilj proizvodnju ili promet opasnih materija ili materija štetnih po životnu sredinu su takođe isključeni.

- Projekat mora biti u skladu sa ciljevima i prioritetima Poziva za predloge i garantovati vidljivost finansiranja od CACH i MRR.

2.6 Prihvatljivost troškova

Za grant se mogu uzeti u obzir samo „prihvatljivi troškovi“. Prihvatljivi troškovi moraju biti zasnovani na stvarnim troškovima i pratećim dokumentima.

Prihvatljivi troškovi su:

- Troškovi u vezi sa sprovođenjem kvalifikovanih aktivnosti;
- Stavke navedene u nacrtu obrazca opšteg budžeta;
- Stavke potrebne za realizaciju projekta;
- Stavke koje se mogu identifikovati i proveriti, posebno evidentirane u računovodstvenim evidencijama Korisnika;
- Razumne stavke, opravdane u okviru zahteva održivog finansijskog upravljanja, posebno u odnosu na ekonomičnost i efikasnost.

Neprihvatljivi troškovi:

Sledeći troškovi se ne kvalifikuju:

- Dugovi i naknade za pokriće duga;
- Provizije za potencijalne buduće gubitke i obaveze;
- Kamate duga;
- Porezi na dohodak;
- Troškovi koje je korisnik prijavio i koji su pokriveni bilo kojom radnjom ili drugim programom rada;
- Kupovina zemljišta, izgradnja ili popravka objekata/strukture (uključujući skladišta ili slične objekte/strukture);
- Gubici od kursnih razlika;
- Krediti trećim licima;
- Novčane kazne, finansijske novčane kazne i sudski troškovi;
- Troškovi amortizacije, koji bi normalno trebalo da budu deo metode podele dobiti;
- Bankarske naknade, troškovi garancije i slične naknade;
- Troškovi upotrebljenih artikla ili opreme;
- Dnevnice/plate i koristi projektnog osoblja;
- Troškovi sirovina;
- Ostali operativni troškovi (kirija, struja, voda, itd.)
- Prevozna sredstva;
- Troškovi prevoza;
- Kancelarijski inventar (stolovi, stolice i ormari, osim onih koji se posebno odnose na delatnost).

Aplikacija će biti odbijena ako neprihvatljivi troškovi prelaze 20% vrednosti projekta.

Mora biti predstavljen realan budžet. Komisija za ocenjivanje ima ovlašćenja da obrađuje i istražuje tržišne cene u odnosu na cene predstavljene u predlogu.

Ukoliko Komisija za ocenjivanje utvrdi da cene ponuđene u ponudi i budžetu nisu realne, može ih ispraviti i diskvalifikovati aplikaciju zbog neispravnosti.

3.1 Metoda apliciranja

Aplikanti se pozivaju da dostave svoje aplikacije putem e-pošte na: kosovo@caritas.ch, u CC: lsekiraqa@caritas.ch.

Apliciranje se treba obaviti od strane lica koja imaju za cilj da započnu poslovanje, a ne od strane drugih lica u njihovo ime;

Aplikacije se mogu popuniti na albanskom, engleskom ili srpskom jeziku.

Aplikacioni paket koji treba popuniti:

7. Obrazac za apliciranje (Prilog 1)
8. Obrazac budžeta (Prilog 2)
9. Izjava aplikanta (Prilog 3), koja se takođe uzima kao izjava pod zakletvom o verodostojnosti dokumentacije.

Aplikanti koji mogu biti potencijalni korisnici grantu tokom apliciranja moraju imati sledeća dokumenta i poslati ih e-poštom.

Ostala dodatna dokumentacija (za aplikanta):

4. Sertifikat o registraciji biznisa sa svim pratećim dokumentima/informacijama u skladu sa zahtevima zakona na snazi u Republici Kosovo, sertifikat mora biti izdat od ARBK-a prema jedinstvenom identifikacionom broju, pored toga, registracija biznisa dijaspore.
5. Sertifikat o poreskom prebivalištu koje važi na dan podnošenja zahteva; koji potvrđuje da aplikant nema tekućih neizmirenih poreskih dugova ili drugih poreskih obaveza, ili da je u sporazumu o otplati duga sa PAK-om (može se izdati onlajn sa veb stranice PAK-a);
6. Spisak radnika za poslednju fiskalnu godinu (2021), izdat od strane PAK-a (može se dobiti na internet stranici PAK-a).
7. Bruto prihod mora biti overen od strane Poreske uprave Kosova za 2021. godinu glavnog aplikanta; takođe, bilans uspeha/godišnji izveštaj o biznisu dijaspore.
8. Potvrda o kriminalnoj prošlosti rukovodioca glavnog aplikanta;

Beleška: Gore navedeni dokumenti moraju biti jasno vidljivi u PDF formatu.

Aplikacije u fizičkom prisustvu ili pismene aplikacije neće biti prihvaćene.

3.2 Procena

Samo POTPUNE aplikacije će proći na procenjivanje. Stoga je neophodno da ovi dokumenti sadrže SVE relevantne informacije o radnji.

Procena aplikacija će uključivati „administrativnu verifikaciju“ kako bi se osiguralo da kandidati ispunjavaju kriterijume podobnosti. Proces tehničke procene će uzeti u obzir gore navedene kriterijume.

U slučajevima kada postoje nedoslednosti u vrednostima budžeta u projektu, zabuna u opisu projekta i greške u korišćenju formata definisanih u Pozivu za predloge, projekat neće biti kvalifikovan.

CACH neće snositi nikakve troškove vezane za pripremu aplikacije.

Odluke o odobravanju sufinansiranja donosi CACH, nakon konsultacija i odabira sa komisijom stručnjaka. Odluke se zasnivaju isključivo na ovoj Smernici, u zavisnosti od raspoloživih budžetskih sredstava. Ne postoji nikakvi zakonski naziv za prijem sredstava. Stručnu komisiju čine predstavnici CACH, MRR, KIESA i Mreža/Udruženja dijaspore.

Korisnici (vlasnici biznisa koji su dobili grantove) iz Programa uravnoteženog regionalnog razvoja (PURR) 2020, Programa za ekonomski oporavak (PEO, MASA 8) 2020, Programa uravnoteženog regionalnog razvoja (PURR) 2021 i Programa ekonomskog oporavka (PEO, MASA 15) 2021 nemaju pravo da apliciraju za ovaj poziv.

3.2.1 Rok za apliciranje

Rok za apliciranje je 30. novembar 2022. u 16:00 časova, koje se dostavljaju e-poštom na: kosovo@caritas.ch, na CC: lsekiraqa@caritas.ch. Nakon ovog roka sistem se zatvara, aplikacije fizičkim prisustvom ili poštom se ne primaju.

3.2.2 Ostale informacije vezane za apliciranje

CACH će organizovati informativnu sesiju. Pismeni zahtevi o objašnjenjima mogu se poslati na adresu: kosovo@caritas.ch, na CC: lsekiraqa@caritas.ch, najkasnije do 20.oktobra 2022. do 16:00 časova.

3.2.3 Žalbe

Aplikanti svoje žalbe mogu uputiti e-poštom na: kosovo@caritas.ch, na CC: lsekiraqa@caritas.ch, najkasnije do 10.decembra 2022.godine do 16:00 časova.